

Inovovaný školský vzdelávací program

Základnej školy, Obchodná 5, Sečovce

Motto: *Vyučovanie má srdce zušľachtit', myseľ osvietit' a človeka do života pripraviť.*

Ludovít Štúr

A VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Názov vzdelávacieho programu:	Inovovaný školský vzdelávací program pre ZŠ, Obchodná 5, Sečovce
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie, ISCED2 – nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	9-ročná / 4 roky ISCED 1, 5 rokov ISCED 2 /
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
1. Predkladateľ programu:	
Názov školy	ZÁKLADNÁ ŠKOLA, Obchodná 5, Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Obchodná 5
IČO	35541202
Riaditeľ školy	Mgr. Mária Kešeľová
Ďalšie kontakty:	
Telefón/Fax	056/6782641
e-mail	skola@zsobchodsec.edu.sk
web:	www.zsobchodna.eu
2. Zriaďovateľ školy:	
Názov	Mesto Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Nám. sv. Cyrila a Metoda 47/23
Kontakty	056/678 24 37 secovce@stonline.sk
3. Platnosť programového dokumentu	
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	od 1.9.2015 27.8. 2015
Dátum prerokovania v Rade školy:	8.10. 2015

Mgr. Magdaléna Petrovská
predseda Rady školy

Mgr. Mária Kešeľová
podpis riaditeľa

A VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Názov vzdelávacieho programu:	Inovovaný školský vzdelávací program pre ZŠ, Obchodná 5, Sečovce
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie, ISCED2 – nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	9-ročná / 4 roky ISCED 1, 5 rokov ISCED 2 /
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
1. Predkladateľ programu:	
Názov školy	ZÁKLADNÁ ŠKOLA, Obchodná 5, Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Obchodná 5
IČO	35541202
Riaditeľ školy	Ing. Jaroslav Konečný, poverený riaditeľ
Ďalšie kontakty:	
Telefón/Fax	056/6782641
e-mail	skola@zsobchodsec.edu.sk
web:	www.zsobchodna.eu
2. Zriaďovateľ školy:	
Názov	Mesto Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Nám. sv. Cyrila a Metoda 47/23
Kontakty	056/678 24 37 secovce@stonline.sk
3. Platnosť programového dokumentu	
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	od 1.9.2016 26.8. 2016
Dátum prerokovania v Rade školy:	2016

predseda Rady školy

Ing. Jaroslav Konečný
podpis riaditeľa

A VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Názov vzdelávacieho programu:	Inovovaný školský vzdelávací program pre ZŠ, Obchodná 5, Sečovce
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie, ISCED2 – nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	9-ročná / 4 roky ISCED 1, 5 rokov ISCED 2 /
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ programu:	
Názov školy	ZÁKLADNÁ ŠKOLA, Obchodná 5, Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Obchodná 5
IČO	35541202
Riaditeľ školy	Ing. Renáta Strapoňová, poverená riaditeľka od 27.02.2017
Ďalšie kontakty:	
Telefón/Fax	056/6782641
e-mail	skola@zsobchodsec.edu.sk
web:	www.zsobchodna.eu
Zriaďovateľ školy:	
Názov	Mesto Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Nám. sv. Cyrila a Metoda 47/23
Kontakty	056/678 24 37 secovce@stonline.sk
Platnosť programového dokumentu	od 1.9.2016
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy:	30.8. 2017
Dátum prerokovania v Rade školy:	02.10.2017

Ing. František Korytko
predseda Rady školy

Ing. Renáta Strapoňová
podpis riaditeľa

A VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Názov vzdelávacieho programu:	Inovovaný školský vzdelávací program pre ZŠ, Obchodná 5, Sečovce
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie, ISCED2 – nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	9-ročná / 4 roky ISCED 1, 5 rokov ISCED 2 /
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ programu:	
Názov školy	ZÁKLADNÁ ŠKOLA, Obchodná 5, Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Obchodná 5
IČO	35541202
Riaditeľ školy	Mgr. Iveta Bačová, poverená riaditeľka od 26.08.2018
Ďalšie kontakty:	
Telefón/Fax	056/6782641
e-mail	skola@zsobchodsec.edu.sk
web:	www.zsobchodna.eu
Zriaďovateľ školy:	
Názov	Mesto Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Nám. sv. Cyrila a Metoda 47/23
Kontakty	056/678 24 37 secovce@stonline.sk
Platnosť programového dokumentu	od 1.9.2016
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy:	30.8. 2018
Dátum prerokovania v Rade školy:	03.10. 2018

Ing. František Korytko
predseda Rady školy

Mgr. Iveta Bačová
podpis riaditeľa

A VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Názov vzdelávacieho programu:	Inovovaný školský vzdelávací program pre ZŠ, Obchodná 5, Sečovce
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie, ISCED2 – nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	9-ročná / 4 roky ISCED 1, 5 rokov ISCED 2 /
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ programu:	
Názov školy	ZÁKLADNÁ ŠKOLA, Obchodná 5, Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Obchodná 5
IČO	35541202
Riaditeľ školy	Mgr. Iveta Bačová, poverená riaditeľka od 26.08.2018
Ďalšie kontakty:	
Telefón/Fax	056/6782641
e-mail	skola@zsobchodsec.edu.sk
web:	www.zsobchodna.eu
Zriaďovateľ školy:	
Názov	Mesto Sečovce
Adresa	078 01 Sečovce, Nám. sv. Cyrila a Metoda 47/23
Kontakty	056/678 24 37 secovce@stonline.sk
Platnosť programového dokumentu	od 1.9.2016
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy:	28.08.2019
Dátum prerokovania v Rade školy:	15.10.2019

Ing. František Korytko
predseda Rady školy

Mgr. Iveta Bačová
podpis riaditeľa

PLATNOSŤ REVIDOVANIE	DÁTUM	ZAZNAMENANIE INOVÁCIE, ZMENY, ÚPRAVY A POD.
Platnosť Inovovaného ŠkVP	Od 1.9.2015	
Revidovaný Inovovaný ŠkVP	1.9.2016	Aktualizácia údajov Doplnenie učebných osnov: 2. a 6. ročník
Revidovaný Inovovaný ŠkVP	1.9.2017	Aktualizácia údajov Doplnenie učebných osnov: 3. a 7.ročník
Revidovaný Inovovaný ŠkVP	1.9.2018	Aktualizácia údajov Doplnenie učebných osnov: 4. a 8.ročník
Revidovaný Inovovaný ŠkVP	28.01.2019	Dodatok ku školskému vzdelávaciemu programu
Revidovaný Inovovaný ŠkVP	1.9.2019	Aktualizácia údajov Doplnenie učebných osnov: 9.ročník

Obsah

A	VŠEOBECNÉ ÚDAJE	2
1.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	9
2.	CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV	9
3.	PERSONÁLNE ZBEZPEČENIE.....	9
4.	ORGANIZAČNÉ PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE.....	11
5.	PROJEKTY ŠKOLY	12
6.	MATERIÁLNO TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY ŠKOLY	13
7.	PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV A UČITEĽOV	15
B	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	17
1.	STRATÉGIA ŠKOLY, ZAMERANIE, PRIORITY VZDELÁVANIA A CIELE.....	17
2.	PROFIL ABSOLVENTA ISCED 1	19
3.	PROFIL ABSOLVENTA ISCED 2	20
4.	PODMIENKY PRE VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI	21
5.	VZDELÁVACIE (OBSAHOVÉ) OBLASTI A PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)	23
C	ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA.....	49
D	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA	52
1.	KONTROLA A HODNOTENIE ŽIAKOV	52
2.	KONTROLA A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY	55
3.	POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A OSTATNÝCH ZAMESTNANCOV	57
E	INOVOVANÝ UČEBNÝ PLÁN	60
1.	INOVOVANÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 1. – 9. ROČNÍK.....	60
2.	POZNÁMKY	61
F	UČEBNÉ OSNOVY	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 1. ROČNÍK	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 5. ROČNÍK	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 2. ROČNÍK	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 6. ROČNÍK	Chyba! Záložka nie je definovaná.
5.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 3. ROČNÍK.....	243
6.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 7. ROČNÍK.....	283
7.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 4. ROČNÍK.....	340
8.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 8. ROČNÍK.....	383
9.	UČEBNÉ OSNOVY PRE 9. ROČNÍK.....	451
G	1. PLÁN ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI.....	511

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základná škola na Obchodnej ulici 5 v Sečovciach je plnoorganizovanou štátnou školou s ročníkmi 1. – 9. Je školou s právnou subjektivitou. Zo strategického hľadiska má veľmi výhodnú polohu. Nachádza sa na hlavnej ceste, prístup je výhodný pre žiakov z celého mesta i žiakov z okolitých obcí. Tvorí ju rozsiahly komplex budov - učebňová časť, knižnica, telocvičňa, školská jedáleň, špeciálne učebne, ihriská a záhrada, pričom spolu vytvárajú jeden celok. V súčasnosti školu navštevuje okolo 515 žiakov. Na 2. stupni je 266 žiakov, ktorí sa vyučujú v 12 triedach, na 1.stupni 249 žiakov v 13 triedach. Priemerný počet žiakov v triedach je 19,80. Prostredie je vcelku pekné a vyhovujúce, z dvoch tried je výhľad na hlavnú ulicu, ostatné sú situované na južnú stranu smerom do záhrady, čo má svoje výhody hlavne počas jesenných a jarných mesiacov. Žiakom sú k dispozícii veľké priestory školského dvora i záhrady, ktoré využívajú nielen na priamu vyučovaciu činnosť, ale aj v popoludňajších hodinách a tiež počas sobôt a nedeľ.

Škola prešla rekonštrukciou, zabezpečoval ju zriaďovateľ. Vybudoval sa nový pavilón so 4 triedami, jedným kabinetom a príslušným hygienickým zariadením. Mimo ostala stará budova ŠJ a najstaršia časť, kde sú umiestnené 3 jazykové učebne. Interiér školy je príjemný, pôsobiaci optimisticky a zásluhou upratovačiek vždy čistý.

CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV

Skladba školopovinných žiakov je rôznorodá – miestni žiaci, dochádzajúci žiaci, žiaci zo SZP, rómski žiaci, začlenení žiaci a žiaci so ŠVVP. Žiaci dochádzajú zo spádových obcí: Zbehnov, Veľké a Malé Ozorovce, Hriadky, Dvorianky. Okrem týchto obcí k nám prichádzajú žiaci z nespádových oblastí: Kravany, Višňov, Stankovce, Dargov, Bačkov, Parchovany, Horovce, Trhovište, Zemplínska Teplica, Trnávka, Nový Ruskov, Svinica, Milhostov, Vojčice. Prevažný počet tvoria miestni žiaci. Dochádzanie žiakov je zabezpečené autobusovou dopravou.

Na 1. a 2. stupni evidujeme 13 začlenených žiakov a 14 žiakov so ŠVVP. Pedagógovia pristupujú k takýmto žiakom individuálne, rešpektujú ich možnosti a schopnosti. Každý individuálne začlenený žiak má vypracovaný na základe odporúčania CPPPaP a ŠPP vlastný individuálny výchovnovzdelávací program, ktorý je pravidelne aktualizovaný a dopĺňaný. Zvyšuje sa počet žiakov z rómskeho etnika a žiakov prichádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia. Je samozrejmou, že žiakom z ISCED 1 je k dispozícii celodenná starostlivosť vo forme ŠKD pri ZŠ. ŠKD je otvorený denne do 16:30 h. Jeho činnosť a aktivity popisuje Výchovný program ŠKD. Starostlivosť o detí v ŠKD zabezpečuje 7 vychovávateľov ŠKD v siedmich oddeleniach.

PERSONÁLNE ZBEZPEČENIE

Pedagogická i odborná spôsobilosť, dobrý kolektív je predpokladom kvalitného vzdelávania. Z hľadiska vekového zloženia sa kolektív omladil a s narastajúcim počtom

žiakov sa pedagogický zbor rozrástol. Tvorí ho 44 kvalifikovaných pedagógov, vrátane RŠ a ZRŠ1,2. Väčšina učiteľov je v strednom veku.

Výchovný poradca sa riadi plánom činností, ktoré sú zamerané na prácu súvisiacu s výchovou k voľbe povolania, úzko spolupracuje s CPPPaP. Nezastupiteľné miesto má aj školský psychológ, ktorý pracuje najmä so začlenenými žiakmi a so žiakmi so ŠVVP, ale rieši problémy aj iných žiakov. Aktívne pracujú koordinátori pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu, pre ľudské práva, zdravú školu, environmentálnu výchovu, prevenciu drogovej závislosti, školský parlament. Počas školského roka organizujú pre deti množstvo podujatí: besedy s policajtom, besedy so psychologičkou, pripomínajú si Medzinárodný deň tolerancie, Svetový deň boja proti AIDS, Svetový deň vody, Svetový deň tabaku, podporujú racionálnu výživu –Týždeň zdravej desiaty, súťaž o najčistejšiu triedu, príprava Valentínok, imatrikulácia prváčikov, premietanie videofilmov s tematikou citové a duševné zdravie, zber starého papiera.

Hlavným zameraním našej školy je vyučovanie cudzích jazykov a informatiky. Máme štyroch plne kvalifikovaných vyučujúcich informatiky, vyučovanie anglického jazyka je zabezpečené na druhom stupni 4 kvalifikovanými učiteľmi a na 1.stupni sú to štyria vyučujúci ANJ. Učitelia sa zúčastňujú priebežného vzdelávania a jednodňových podujatí organizovaných MPC Košice, Prešov. V budúcnosti sa treba zamerať aj na prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, ako je triedny učiteľ, výchovný poradca knihovník. Vedenie školy sa bude snažiť vytvárať také podmienky, aby každý pedagóg sa neustále vzdelával a zdokonaľoval svoje majstrovstvo v ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov. Pedagogickí zamestnanci školy sa aktívne zapájajú do kontinuálneho vzdelávania, organizovaného hlavne metodickými centrami, Štátnym pedagogickým ústavom a Ústavom prognóz a informácií školstva. Kontinuálne vzdelávanie sa zabezpečuje v závislosti na potrebách a cieľoch školy. Takmer všetci pedagógovia školy majú kreditný príplatok a väčšina aj I. alebo II. atestáciu. Svoju kvalifikáciu si zvyšujú aj vedúci pedagogickí zamestnanci cez funkčné a funkčné inovačné vzdelávanie, tak aby spĺňali kvalifikačné predpoklady pre výkon funkcie. Už nejaký čas pedagógovia školy spracúvajú databázu žiakov cez ASC agendu, klasifikáciu cez internetovú žiacku knihu.

Odborní prevádzkoví zamestnanci školy / mzdárka, účtovníčka, vedúca školskej jedálne / absolvujú v závislosti na ich pracovnej náplni všetky potrebné odborné vzdelávania. Účtovníčka školy zabezpečuje prípravu rozpočtu, kontrolu rozpočtu, pokladničnú a účtovnú agendu, spracovanie objednávok, faktúr, účtovných závierok, inventár, všetky ostatné náležitosti účtovnej agendy. Mzdárka a zároveň sekretárka vedie personálnu agendu školy, spracovanie osobných dokladov, spracovanie miezd, registratúru, poštu, sklad učebníc, dennú administratívnu agendu, archiváciu. Vedúca školskej jedálne zabezpečuje v plnom rozsahu chod školskej kuchyne – vrátane školského ovocia, školského mlieka. Kuchárky zabezpečujú prípravu školskej stravy. Upratovačky denne zabezpečujú poriadok, čistotu a hygienu a svojich vymedzených rajónoch. Údržbár zabezpečuje denne malé opravy a údržbu školského majetku, počas vykurovacieho obdobia zabezpečuje dohľad nad činnosťou kotolne a celého vykurovacieho systému. Má na starosti tiež odpis spotrieb energií.

Riaditeľ školy	1
Zástupca riaditeľa	2

Vedúca ŠJ	1
Výchovný poradca,školský psychológ	1
Vedúci PK	4
Vedúci MZ	3
Vedúca vychovávateľov	1
Uvádzajúci učiteľ	0
Asistent učiteľa	3
Koordinátori	11
Triedni učitelia	25
Učitelia NBV	7

ORGANIZAČNÉ PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE

Na základné vzdelávanie sa prijíma dieťa, ktoré splnilo podmienky na začatie plnenia povinnej školskej dochádzky podľa Z.z. 245/2008 § 19 a o ktorého prijatie na základe zápisu podľa § 20 ods. 2 požiadal zákonný zástupca riaditeľstvo ZŠ. Ostatní žiaci sú prijímaní do školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu. Všetkým prijatým žiakom vydáva riaditeľ ZŠ rozhodnutie o prijatí do ZŠ podľa školského zákona.

Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie, resp. výpis známok v I. polroku každého školského roku. Doklad sa vedie v štátnom jazyku. Vydáva sa na predpísanom tlačive. Údaje na doklade sa musia zhodovať s údajmi o žiakovi. Za zhodu zodpovedá riaditeľ školy. Podpisy na doklade musia byť vlastnoručné, je zakázané opravovať údaje.

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni. Nikoho nemožno oslobodiť od plnenia povinnej školskej dochádzky. Povinná školská dochádzka je desaťročná a trvá najviac do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rok veku. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok alebo o zaradení dieťaťa do nultého ročníka základnej školy, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast a odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej

školskej dochádzky dieťaťa alebo o jeho zaradení do nultého ročníka aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Zákonný zástupca má právo rozhodnúť o tom, či dieťa s odloženou školskou dochádzkou bude navštevovať materskú školu alebo nultý ročník. Ak sa u žiaka prvého ročníka základnej školy, ktorý nemal odložený začiatok povinnej školskej dochádzky a neabsolvoval nultý ročník základnej školy, v prvom polroku prvého ročníka dodatočne zistí, že nedosiahol školskú spôsobilosť, môže riaditeľ školy rozhodnúť o dodatočnom odložení plnenia povinnej školskej dochádzky, alebo o jeho zaradení do nultého ročníka. Zákonný zástupca má právo rozhodnúť o tom, či dieťa s dodatočne odloženou školskou dochádzkou bude navštevovať materskú školu alebo nultý ročník. Ak zákonný zástupca dieťaťa požiada o to, aby bolo na plnenie povinnej školskej dochádzky výnimočne prijaté dieťa, ktoré nedovršilo šiesty rok veku, je povinný k žiadosti predložiť súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast. Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy a jeho zdravotný stav mu neumožňuje vzdelávať sa, sa vzdelávanie neposkytuje do pominutia dôvodov, a to na základe písomného odporúčenia všeobecného lekára pre deti a dorast a písomného odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Povinná školská dochádzka sa plní v základných školách. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Ak je žiak zapísaný na inú než spádovú školu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy. Riaditeľ spádovej školy je povinný prednostne prijať na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy, a žiakov umiestnených v školskom zariadení alebo v inom zariadení na základe rozhodnutia súdu, ktorého sídlo sa nachádza v školskom obvode tejto spádovej školy, a to až do výšky maximálneho počtu žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je počet žiakov vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky, ktorí ju majú plniť v spádovej škole, vyšší, ako sú kapacitné možnosti spádovej školy, postupuje zriaďovateľ podľa osobitného predpisu.

PROJEKTY ŠKOLY

V základnej škole úspešnejší II

Rekonštrukcia a modernizácia Základnej školy Obchodná v Sečovciach 2010-2012, Elektronizácia školskej knižnice - MŠ SR – 2007, Vzdelávanie učiteľov v oblasti IKT - MC EDU - 2005 – 2006, Projekt INFOVEK -2002.

Ďalšie vzdelávanie učiteľov informatiky, Premena tradičnej školy na modernú školu na ZŠ Obchodná5, Sečovce 2008 - 2010, Vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov, Školské ovocie, Školské mlieko.

Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania.

Národný projekt „Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety“ . Moderné vzdelávanie využitím inovatívnych metód na ZŠ Obchodná 2010 – 2014.

Spoločný projekt ZŠ Obchodnej v Sečovciach a partnerských škôl z Turecka a Maďarska realizovaný v rámci programu Comenius - termín -2007-2008.

Nadácia Pontis – 2013-2014 Hodina pre zdravie

Nadácia Pontis – 2015-2016 Rozvoj ľudových tradícií

Základná škola realizuje aj vlastné projekty :

Od školského roku 2000/2001 existuje školský projekt udeľovania ocenenia „**Top žiak**“ a od šk.r. 2013/2014 „**Najúspešnejší športovec školy**“ kde je zámerom pozitívne ovplyvňovať hodnotovú orientáciu , postoje a správanie žiakov.

Každý rok sa v čase prázdnin realizuje letný týždenný tábor pre deti a počas roka „Týždeň v anglickom jazyku“ pre žiakov 2. stupňa.

V školskom roku 2013/2014 sa uskutočnil **I. ročník súťaže v gymnastike mestských základných škôl** .

MATERIÁLNO TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY ŠKOLY

Naša škola disponuje veľmi vhodnými materiálno-technickými podmienkami v porovnaní s inými základnými školami v meste. Dvojposchodová budova školy má tvar písmena U. Na prízemí sa okrem tried 1. stupňa nachádza zborovňa pre učiteľov 1. stupňa, kabinet pre vychovávateľov ŠKD, kancelária ZRŠ1, počítačová učebňa 1, archív, hygienické zariadenia, skrinky na odkladanie odevov a obuvi, vrátnica, bufet, miestnosť pre nepedagogických zamestnancov. Celé prvé poschodie starej aj novej budovy patrí triedam 2. stupňa, kabinetom, odbornej učebni fyziky, počítačovej učebni 2, nájdeme tu tiež hygienické zariadenia. Na druhom poschodí novej budovy sa nachádza kabinet výchovného poradcu, sekretariát, riaditeľňa, kancelária ZRŠ 2, veľká zborovňa, ktorá je úplne vynovená a moderne vybavená, kabinet SJL, sklad učebníc a kútik školského rozhlasu. Na druhej strane na 2. podlaží nájdeme 4 nové učebne, kabinet ruského jazyka a sociálne zariadenia pre žiakov. Jazykové učebne a dielne nájdeme mimo hlavnej budovy, v jej tesnej blízkosti.

Vyučovanie prebieha v 25 kmeňových triedach a v 11 odborných učebniach :

- 3 odborné učebne anglického jazyka,
- odborná učebňa fyziky,
- 2 učebne výpočtovej techniky,
- 1 školská dielňa,
- 1 cvičná kuchyňa,
- 1 veľká telocvičňa a malá telocvičňa
- 1 veľká miestnosť pre školskú knižnicu .

Odborné učebne sú vybavené v súlade so vzdelávacím obsahom školy. V počítačových učebniach je k dispozícii 32 počítačov pre žiakov a 2 počítače pre učiteľov,

dataprojektory, keramická tabuľa, softwarové vybavenie. Učitelia majú k dispozícii notebooky, dataprojektory a interaktívne tabule. Žiacke počítače, počítače v jazykových učebniach, v zborovni i v kanceláriách sú pripojené k internetu. Každá trieda je vybavená notebookom a dataprojektorom s pripojením na internet.

V kabinetoch je veľký počet učebných pomôcok, ktoré sme získali vďaka projektom. Triedy sú priestranné, čisté, chodby široké, poskytujúce dostatočný priestor na uvoľnenie počas prestávok. Občerstvenie žiakov počas prestávok zabezpečuje školský bufet so širokým sortimentom tovaru. Stravovanie ponúka školská jedáleň. Škola to je aj obrovská ovocná záhrada, multifunkčné ihrisko, hádzanárske ihrisko, ihrisko na plážový volejbal, bežecká dráha, priestor pre skok ďaleký, dopravné ihrisko, ihrisko s umelou trávou. Žiaci a tiež široká verejnosť majú dostatočne široký priestor na športové vyžitie. Chýbajú nám priestory pre hromadné stretávanie žiakov celej školy alebo tried, veľká spoločenská miestnosť, obnova bežeckej dráhy. Všetci žiaci dostávajú učebnice zdarma. Ide o učebnice predpísané MŠ, doplnkovú literatúru môžu nájsť v školskej alebo mestskej knižnici.

Povinne vyžadované priestorové vybavenie škôl :

a) pre manažment školy

- kancelárie riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy – máme
- kancelária pre ekonomický úsek - máme

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa - máme
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok) - máme

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom alebo žiakom- máme

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov- máme

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov – máme
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi – máme

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky a didaktickú techniku - máme
- skladové priestory - čiastočne
- archív - máme

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica alebo priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na internet - máme

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne - máme
- odborné učebne - máme
- telocvičňa- máme
- školské ihrisko- máme
- dielne - máme

i) spoločné priestory

- školská budova - máme

- školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň - máme
- školský dvor - máme
- priestor pre riešenie zdravotných problémov - nemáme

Vďaka rekonštrukcii , ktorou škola v minulom období prešla, došlo k zvýšeniu tepelnej pohody a k zníženiu energetickej náročnosti.

Postupne dochádza k výmene kuchynského zariadenia s cieľom skvalitnenia prostredia školskej kuchyne.

Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie :

1. učebňa
2. telocvičňa
3. multimedialna učebňa

Ich vybavenie má byť nasledovné :

1. Učebňa ISCED 1,2 / naše učebne spĺňajú požadované vybavenie /
2. Telocvičňa ISCED 1 / naša telocvičňa spĺňa požadované vybavenie /
3. Multimedialna učebňa 1, 2 spĺňajú požadované podmienky

Škola disponuje káblovým internetovým rozvodom, interaktívnymi tabuľami, interaktívnymi projektormi, dataprojektormi vo všetkých učebniach školy , kmeňových i odborných a notebookmi pre všetkých učiteľov. Odborné učebne a pomôcky plne umožňujú realizovať učebné osnovy. Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie. Učitelia majú k dispozícii pre svoju prácu zborovňu a niektorí i kabinety. Škola má vlastnú kotolňu, ale jej vybavenie je zastarane a v najbližších rokoch bude nutná rekonštrukcia celého rozvodového tepelného systému. Snahou školy je neustále zvyšovanie estetickej úrovne priestorov školy a udržiavanie celého areálu školy, ktorý patrí medzi najkrajšie a najväčšie v meste Sečovce.

PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA ŽIAKOV A UČITEĽOV

Náplň BOZ je zakotvené v Ústave SR v zákone č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia, zákonníku práce a dodržiavanie pracovného poriadku. Zoznam ďalších platných dokumentov, ktoré vyplývajú pre zamestnávateľa zo Zákona č. 125/2006, § 16 ods. 2a a 5 v platnom znení:

- Zákon č. 125/2006 Z. z. v platnom znení – Zákon o inšpekcii práce,
- Zákon č. 126/2006 Z. z. v platnom znení – o verejnom zdravotníctve,
- Zákon č. 98/1995 Z. z. v platnom znení – Zákon o liečebnom poriadku,
- Zákon č. 377/2004 Z. z. v platnom znení – Zákon o ochrane nefajčiarov,
- Vyhl. MPSVR č. 718/2002 Z. z. v platnom znení – o TZ a VTZ,
- Vyhl. MPSVaR SR č. 500/2006 Zb. v plat. znení – vzor záznamu o regist. prac. úraze,
- Vyhl. SUBP č. 59/1982 Zb. v platnom znení – zaistenie práce TZ,
- NV SR č. 395/2006 Z. z. – poskytovanie OOPP,
- NV SR č. 272/2004 Z. z. – práce zakázané ženám,
- NV SR č. 286/2004 Z. z. – práce zakázané mladistvým,

- NV SR č. 276/2006 Z. z. – zobrazovacie jednotky,
- NV SR č. 281/2006 Z. z. – práca s bremenami,
- NV SR č. 391/2006 Z. z. – požiadavky na pracovisko,
- NV SR č. 392/2006 Z. z. – pracovné prostriedky, NV SR č. 115/2006 Z. z. – hluk a vibrácie,
- NV SR č. 247/2006 Z. z. – o ochrane pred teplom a chladom pri práci,
- NV SR č. 269/2006 Z. z. – požiadavky na osvetlenie pri práci,
- NV SR č. 329/2006 Z. z. – o ochrane zamestnancov pre elektromag. poľom,
- NV SR č. 359/2006 Z. z. – účinky fyzickej, psychickej a senzorickej záťaže pri práci.

Riaditeľ organizuje a kontroluje prácu podriadených, oboznamuje podriadených s príslušnými bezpečnostnými predpismi pri výchove a vyučovaní na začiatku každého školského roka. Utvárame priaznivé podmienky a zabezpečujeme bezpečné podmienky pri vyučovaní. Za plnenie úloh na úseku BOZ zodpovedá riaditeľ školy a dielčiu zodpovednosť preberá autorizovaný bezpečnostný technik Ing. Peter Krajč, technikom požiarnej ochrany je Helena Pustayová. Pri nástupe do zamestnania oboznamuje riaditeľ zamestnanca s pracovným poriadkom a predpismi BOZ. Vyhotovuje doklad o vykonanom školení. Dbá na odborné vedomosti, predpisy BOZP platné v škole:

- uskutočňuje v spolupráci s bezpečnostným technikom Ing. Krajčom a požiarным technikom p. Helenou Pustayovou školenia pedagogických a nepedagogických zamestnancov a vedie o tom záznamy,
- poskytuje osobné ochranné prostriedky podľa zákona,
- vedie evidenciu pracovných a školských úrazov.

Veľkú pozornosť venujeme prevencii, redukuje príčiny a zdroje úrazov (stav priestorov, učební, vybavenie, používanie náradia). Nevyhnutnosťou pre realizáciu Štátneho vzdelávacieho programu je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných noriem. Pri organizovaní výletov, exkurzií, výcvikov, ako aj iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti (škola v prírode, plavecký výcvik, lyžiarsky a snoubordingový výcvik, vychádzka...) sa musí vychádzať z platnej legislatívy (najmä vyhláška o základnej škole, vyhláška o škole v prírode, smernica o plaveckom výcviku), dôležitou podmienkou je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka. V škole sa v pravidelných intervaloch vykonávajú požadované revízie a kontroly vyhradených technických zariadení, údržba a opravy zistených závad tiež prispievajú k bezproblémovému chodu školy a k vytvoreniu podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov aj zamestnancov školy. Zistené závady sa podľa závažnosti odstraňujú okamžite alebo počas hlavných prázdnin. Taktiež sa robí poučenie žiakov na začiatku školského roku, ako aj na začiatku každej špecifickej činnosti. Bezpečnosť žiakov je zahrnutá aj v školskom poriadku. Je vypracovaný prevádzkový poriadok školy a prevádzkové poriadky pre jednotlivé odborné učebne a telocvičňu, ako aj prevádzkový poriadok školy, pracovný poriadok, organizačný poriadok. Škola má vypracovaný celý rad potrebných smerníc, nevyhnutných k jej fungovaniu. Podľa legislatívnych zmien sa tvorí aj legislatíva školy, pravidelne dochádza k revidovaniu už existujúcich smerníc a sú pripravované smernice nové, zamestnanci školy sú nimi dokázateľne oboznámení. Nevyhnutnosťou pre uskutočnenie vzdelávania je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku

žiacov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných technických a hygienických noriem – zodpovedajúca svetlosť, teplota, nehlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku. Dôležitý je vhodný stravovací a pitný režim žiakov (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov) a učiteľov. Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov. V škole je prísny zákaz fajčiť, užívať alkoholické nápoje a iné omamné látky. Zamestnancom a žiakom je k dispozícii školský bufet i automat. Všetkým je k dispozícii školská jedáleň.

Pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb budeme: prihliadať na základné fyziologické potreby detí, vytvárať podmienky pre zdravý vývin detí a na predchádzanie sociálno-patologických javov, poskytovať nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí, viesť evidenciu registrovaných školských úrazov detí, ku ktorým došlo počas výchovno-vzdelávacej činnosti, alebo pri činnostiach organizovaných školou.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia je aj integrálnou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania. Deti sa prostredníctvom obsahu učia chrániť si svoje zdravie aj zdravie iných a riešiť na elementárnej úrovni situácie ohrozujúce zdravie.

B CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

STRATÉGIA ŠKOLY, ZAMERANIE, PRIORITY VZDELÁVANIA A CIELE

Inovovaný školský vzdelávací program vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu ISCED 1,2, zo zamerania školy i z našich špecifických vzdelávacích a výchovných cieľov, z analýzy vlastných materiálnych, finančných a personálnych možností a schopností pedagogického zboru, požiadaviek rodičov a záujmov žiakov a nadviazaním na tradície školy. Kladie dôraz na princípy humanistickej pedagogiky.

Víziou našej školy je budovanie modernej školy 21. storočia, v ktorej nájde uplatnenie každé dieťa. Keďže naša škola je a bude naďalej orientovaná na žiaka, bude vychádzať z dvoch základných princípov: škola je pre žiaka, a to pre každého, talentovaného aj menej nadaného, každý žiak je iný, jedinečný. **Hlavné priority vzdelávania:** poskytnúť žiakom ucelený základný systém vedomostí a zručností s vysokým stupňom ovládania, smerovať žiakov k rozvoju tohoto systému podľa individuálnych schopností, pričom žiak má byť pri tejto činnosti čo najviac aktívnym prvkom, prostredníctvom voliteľných predmetov prehĺbiť vedomosti a schopnosti žiakov do miery, ktorá im umožní sa uchádzať o stredoškolské štúdium v príslušnom odbore, dosiahnuť ucelený systém základných vedomostí, ktoré sú

predpokladom efektívneho rozvoja schopností žiaka, viesť žiaka spôsobom, ktorý priebežne zabezpečuje výchovu kompetentnej osobnosti

Školský vzdelávací program je vytvorený tak, aby vytváral čo najlepšie predpoklady pre postupné osvojovanie kľúčových kompetencií. **Prioritou našej školy pre vzdelávanie a výchovu je výučba zameraná na cudzie jazyky a vyučovanie informačných a komunikačných technológií.** Škola podporuje osobnosť a záujmy každého žiaka, rozvíja nadanie talentovaných žiakov a individuálne pristupuje k žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Výchovno-vzdelávacia činnosť smeruje k príprave žiakov na život a ďalšie štúdium tak, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy, v spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Naša škola podporuje: výučbu pomocou didaktickej techniky, projekty, prezentácie, praktickú výučbu. Zapájame sa do rôznych projektov, ktoré nachádzame na webových stránkach. Na dosahovanie cieľov využívame pozitívne hodnotenie, povzbudzovanie žiakov a vytváranie priateľskej atmosféry v triedach, v škole. Hra je prirodzená činnosť detí, a preto na rozvoj vedomostí, zručností a návykov často využívame didaktické hry, výučbové programy a vlastné prezentácie. Absolvent našej školy získa všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých predmetoch, bude ovládať cudzí jazyk, bude gramotný v oblasti IKT. Samozrejme budeme brať do úvahy individualitu každého žiaka školy. Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme využívať práva dieťaťa.

Inovovaný školský vzdelávací program:

- vychádza z názorov a prání rodičov a potrieb a záujmov žiakov,
- zahrňuje v primeranej rovnováhe poznatky a činnosti vzťahujúce sa ku všetkým vzdelávacím oblastiam,
- smeruje k tomu, aby si žiaci osvojili hlavné zásady a normy ľudského jednanie a získali zručnosti a návyky zdravého spôsobu života,
- program považuje za dôležité naučiť žiakov správne posudzovať javy a situácie s ktorými sa stretávajú a zodpovedne sa rozhodovať a konať. Kladie dôraz na činnosti vo vyučovaní, v ktorom majú žiaci dostatok príležitostí aktívne sa podieľať na vlastnom vzdelávaní, samostatne sa prejavovať, získavať nové vedomosti vlastnou činnosťou, riešiť úlohy i situácie zo života mimo školy,
- program uplatňuje postupy a formy práce, ktoré umožňujú žiakom využívať maximálne vlastné skúsenosti, robiť jednoduché pokusy, diskutovať, argumentovať a vyvodzovať závery.

K osvojovaniu vyššie uvedeného smeruje každodenná činnosť školy, t. j. vyučovanie, ale i mnohé ďalšie činnosti, mimo vyučovacie aktivity, akcie, ktoré so školou súvisia.

V základnom vzdelaní sa usilujeme naplňovať ďalšie ciele : vytváranie dobrého tímu v triede, zamerať sa na sebazpoznanie a sebahodnotenie žiaka, vytváranie pokojného školského prostredia, komunikácia s verejnosťou, zachovať profil školy /cudzie jazyky, informatika/zabezpečovať personálne podmienky školy, podporovať vzdelávanie učiteľov, zlepšovať materiálne – technické podmienky školy, v edukačnom procese sa orientovať na riešenie problémových úloh a tvorbu projektov, zabezpečovať podmienky na vzdelávanie integrovaných žiakov, u žiakov odstraňovať memorovanie, uprednostňovať tímovú prácu,

podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka, výchovno-vzdelávaciu činnosť zamerať na prípravu žiakov na život, vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov, podpora osobitostí a daností každého žiaka, modernizácia vyučovacích prostriedkov zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov školy a estetizácia školy a jej okolia, rozvoj aktivít smerujúcich k zvýšeniu úrovne čitateľskej a matematickej gramotnosti, uplatňovanie metód aktívneho učenia sa žiakov, rozvoj spolupráce s rodinou a verejnosťou, podpora profesijného a osobného rozvoja pedagógov školy, debyrokratizácia školy.

Podmienky na vzdelávanie žiakov sú veľmi dobré – kvalitný pedagogický zbor, rozšírené vyučovanie anglického a nemeckého jazyka, informatickej výchovy, informatiky, pestrá škála záujmových útvarov, možnosti športového vyžitia, odborné učebne.

V budúcnosti by sme chceli zameranie školy na cudzie jazyky a informatiku v prípade záujmu žiakov a rodičov rozšíriť aj o zameranie na telesnú výchovu a šport.

PROFIL ABSOLVENTA ISCED 1

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania. Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzakladanejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimoškolskej činnosti.

PROFIL ABSOLVENTA ISCED 2

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebvzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Absolvent II. stupňa by mal byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať dva svetové jazyky – anglický a nemecký – mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

Nadväzujúc na primárne vzdelávanie má absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky
- kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

PODMIENKY PRE VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI

Škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. V škole pracujú 3 asistenti učiteľa. Spolupracuje s CPPPaP v Trebišove a ČŠPP. V spolupráci s nimi poskytuje špeciálno-pedagogické služby rodičom a s ich súhlasom i pomoc žiakom pri vzdelávaní, učiteľom pri diagnostikovaní a spôsobe hodnotenia.

Žiak so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie na základe odborného vyšetrenia. Pri práci s takýmito žiakmi je potrebná veľmi úzka spolupráca školy, rodiča a poradenského zariadenia. **Za žiaka so špeciálnymi potrebami sa spravidla považuje žiak:**

a) so zdravotným znevýhodnením,

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím), žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia), žiak s poruchou správania, okrem detí umiestnených do špeciálnych výchovných zariadení na základe rozhodnutia súdu,

b) zo sociálne znevýhodneného prostredia,

c) s nadaním.

Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prebieha individuálnou integráciou do bežných tried. Žiaci sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka a vyšetrenia v CPPPaP. Učebné osnovy a výchovné postupy sú prispôbené jeho potrebám. Na vypracovaní IVP sa podieľa

tím odborníkov: triedny učiteľ, školský psychológ, výchovný poradca, rodič, ostatní vyučujúci.

Súčasťou IVP sú štvrtročne vypracovávané a vyhodnocované individuálne vyučovacie plány toho predmetu, či viacerých predmetov, v ktorých žiak nemôže vzhľadom na svoj postih postupovať podľa učebných osnov príslušného ročníka. Tento plán vypracováva vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, psychológom. V prípade potreby škola zabezpečuje kompenzačné, rehabilitačné a učebné pomôcky. V prípade potreby a v súlade s právnymi predpismi škola zabezpečí aj pôsobenie asistenta učiteľa. Vo výchovno-vzdelávacom procese akceptujeme žiaka s postihnutím a rešpektujeme jeho osobnosť, rešpektujeme správanie žiaka spôsobené jeho postihnutím, podporujeme jedinečnosť jeho seberealizácie, žiakovi dôverujeme, povzbudzujeme ho, podnecujeme, vytvárame príležitosti na pozitívne hodnotenie žiaka, vedieme ho k samostatnosti, poskytujeme žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a hodnotenie a vedieme ho k primeranému sebahodnoteniu. Rozvíjame komunikačné schopnosti a zručnosti žiaka. Učíme žiaka pracovať s literatúrou, časopismi, učíme ho hľadať informácie v knihách, encyklopédiách, slovníkoch.

V súčasnosti evidujeme na 1. a 2. stupni 13 začlenených žiakov a 14 žiakov so ŠVVP . Triedni učitelia a vyučujúci rešpektovali pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami obmedzenia, ktoré sú podmienené postihnutím dieťaťa, zadávali zvládnuteľné požiadavky, nehodnotili negatívne výkony ovplyvnené zdravotným stavom.

V rámci vyučovania sa pracuje s modifikovanými a špecifickými metódami vyučovania: metóda viacnásobného opakovania, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácie, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu.

Týmito metódami zlepšujeme edukáciu žiakov a orientáciou na pozitívne hodnotenie žiakov zvyšujeme ich vnútornú motiváciu.

Vzdelávanie nadaných žiakov

Pre týchto žiakov je zabezpečené rozširovanie základného učiva do hĺbky, a to v predmetoch, v ktorých žiak vykazuje záujem a nadanie. Sú im zadávané náročnejšie úlohy, vyučujúci ich poveruje vedením a riadením skupín pri skupinovom vyučovaní, žiaci individuálne pracujú s náučnou literatúrou. Od učiteľov vyžaduje vzdelávanie a diferencovanú prípravu. Títo žiaci sú podporovaní v mimoškolských aktivitách, zapájajú sa do školských, obvodových a krajských súťaží vedomostných i športových, sú pripravovaní pre olympiády v jednotlivých predmetoch. Na základe záujmu sú zaradení do krúžkov, ktoré pôsobia na škole.

Nadané deti potrebujú úlohy na vyššej než bežnej úrovni. Ťažko znášajú dlhodobý mechanický nácvik a dril. Nadané deti zväčša ukončia požadované úlohy skôr a v zostávajúcom čase potrebujú byť zmysluplne zamestnané – mať možnosť uskutočňovať úlohy navyše. Ak skončia úlohu skôr, mali by riešiť ďalšiu úlohu, ale iného typu alebo na vyššej úrovni. Niektoré časti učiva môžu byť nadaným deťom známe, preto si dopredu overíme ich znalosti a potom ich podnecujeme k ďalšej činnosti formou samostatných referátov, problémovými úlohami. Nie je vhodné nadané deti motivovať k vyššiemu výkonu individuálnymi súťažami / kto skôr vypočíta, kto najlepšie..../. takéto činnosti môžu byť pre

tieto deti stresujúce. Musia sa učiť spolupracovať, preto je vhodné využívať prácu v skupinách.

Pri spoločnom vyučovaní všetkých detí jedným učiteľom: Využívať diferencované aktivity, napr. zadávanie dvojítých úloh / menej náročná a náročnejšia verzia /. Deti si môžu vybrať, na ktorých úlohách budú pracovať. Pracovať v skupinách, pričom je vhodné skupiny rôzne obmieňať, aby si deti mohli vyskúšať rôzne roly. Niektoré nadané deti si kladú príliš vysoké ciele. Preto je užitočné umožňovať im vytváranie správneho sebaobrazu častým sebahodnotením. Nie je vhodné stavať ich do roly pomocníka učiteľa pri práci so zaostávajúcimi žiakmi, učiteľ musí mať na pamäti rozvíjanie silných stránok samotného nadaného dieťaťa. Uplatňovať kritické myslenie, nechať žiakov argumentovať, povzbudzovať ich k tomu. Vytvoriť priestor na vyjadrenie sa žiakov o vlastných spôsoboch ako riešili úlohu, na nápady. Uplatňovať princípy problémového vyučovania a prvky integrovaného tematického vyučovania. Využívať projektové vyučovanie, pri ktorom majú deti tvoriť samostatné práce zamerané na im blízke témy.

VZDELÁVACIE (OBSAHOVÉ) OBLASTI A PRIEREZOVÉ TÉMY (TEMATIKY)

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika vyčlenená z obsahu celkového vzdelávania a z formulovania kľúčových kompetencií. Obsah primárneho vzdelávania je rozdelený do **7 vzdelávacích oblastí**, ktoré vychádzajú z definovania obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií. **Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Príroda a spoločnosť, Človek a hodnoty, Človek a svet práce, Umenie a kultúra a Zdravie a pohyb.**

V **primárnom vzdelávaní** majú prierezový charakter nasledujúce témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Enviromentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia.

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postoju a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako

chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: porozumel sebe a iným; optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií; uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej; osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce; nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce; získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií; rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov; uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak: osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov; uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak: osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie; rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody; rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia; poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia; podieľal sa aktívne na zveľad'ovaní životného prostredia školy a jej okolia; správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplyva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií,

ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak: uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti; pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov; osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov; nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti; spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry; akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu; uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou **Multikultúrna výchova**, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu; vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni; osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...); pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky

zvládol základné úlohy údržby bicykla; uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie; osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane; pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života; vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci; osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode; rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Prierezové témy realizujeme na úrovni primárneho vzdelávania nasledovnými viacerými formami :

- ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu rôznych oblastí vzdelávania – sú rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov a následne zavedené do tematických výchovno-vzdelávacích plánov jednotlivých predmetov
- formou kurzov napr. škola v prírode a pod.
- formou účelových cvičení

Dopravná výchova : zabezpečujeme formou kurzu v 1. až 4. ročníku , prebiehajúci počas celého školského roku na školskom dopravnom ihrisku, kurz zabezpečuje inštruktor dopravnej výchovy resp. policajt PZ SR po dohovore resp. jednotliví vyučujúci ,kurz končí záverečným testom, resp. pohovorom

Ochrana života a zdravia :

- zabezpečuje sa prostredníctvom didaktických hier v prírode / pre žiakov 1. – 4. ročníka / , raz v roku v trvaní 4 hodín . Pred didaktickými hrami realizujeme deň prípravy na teoretickú časť v trvaní 1 – 2 hodiny.

Realizáciu prierezových tém zabezpečujú aj jednotliví koordinátori :

- koordinátor environmentálnej výchovy – environmentálna výchova
- koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu – výchova k manželstvu a rodičovstvu
- koordinátor zdravej školy
- koordinátor ľudských práv
- koordinátor finančnej gramotnosti

Ďalšie prierezové témy sú začlenené a rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov na stupni primárneho vzdelávania. V priebehu vzdelávacieho procesu sa môžu meniť, dopĺňať a zapracovávať .

Školu v prírode a poznávacie pobyty realizujeme v prípade záujmu žiakov a za finančnej podpory rodičov a od školského roku 2015/2016 aj za finančnej podpory štátu. Škola v prírode sa realizuje 1 x ročne, v trvaní 5 dní, v rámci SR.

Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

Finančná gramotnosť pre žiakov

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Je zameraná tak, aby riešila celospoločenskú osvetu vo vzťahu :

- k fungovaniu jednotlivca a rodín v ekonomickej sfére,
- k pochopeniu bohatstva a chudoby
- k hodnotovej orientácii k peniazom
- k modelom zabezpečenia rodín peniazmi,
- k osobným rodinným modelom zabezpečenia osobných potrieb

Hlavné témy finančnej gramotnosti :

- Človek vo sfére peňazí
- Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí
- Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca
- Plánovanie a hospodárenie s peniazmi
- Úver a dlh
- Sporenie a investovanie
- Riadenie rizika a poistenie

Finančné vzdelávanie na primeranej úrovni je možné realizovať od začiatku povinnej školskej dochádzky, teda už v prvom ročníku základnej školy. Väčší zmysel však nadobúda od tretieho ročníka základnej školy.

Téma	Čiastková kompetencia	Predmety	Názov učiva	Roč.	Metódy, formy
Človek vo sfére peňazí	Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.	ETV	Sebaprezentácia, budovanie sociálnych vzťahov	1.	Hra v rolách
		SJL	Veci okolo nás	1.	Rozhovor
		MAT	Sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 30	2.	Samostatná práca, skupinová práca

		VLA	Zvyky a tradície – Vianoce v našej rodine	2.	Diskusia
		MAT	Písomné sčítanie a odčítanie dvoch štvorciferných čísel bez prechodu cez základ	3.	Rozhovor o vhodnosti mňania peňazí
		SJL	Krista Bendová – Kde bolo...	3.	Rozhovor o nákupe pomôcok do školy
		VLA	Krásy našich hôr, chránené územia	3.	rozhovor
		ETV	Krásy našich hôr, chránené územia	4.	Práca s nástennou mapou
		SJL	Umelecký a vecný text	4.	Rozhovor
	Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.	MAT	Kreslenie a rysovanie obrázkov v štvorcovej sieti	1.	Samostatná práca
		SJL	Škola	1.	Situačná metóda
		SJL	Robot	1.	Hra
		ANJ	Príbeh „Je mama farmárka?“	2.	Rozhovor
		MAT	Upevňovanie sčítania a odčítania do 20 bez prechodu cez desiatku cez slovné úlohy	2.	Situačné metódy
		VYV	Filmový kostým	2.	Rozhovor, samostatná práca
		SJL	Roald Dahl – Malá, veľká čitateľka	3.	Brainstorming
		VLA	Slovensko plné záhad	3.	Rozhovor
		ETV	Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom	4.	Situačné metódy
		PVC	Papiera kartón Origami	4.	Rozhovor
		SJL	O prísloviach a porekadlách	4.	Diskusia
		SJL	O maliaroch, obrazoch a komikse	4.	Skupinová práca
		PVC	Papier a kartón- Balenie kníh a darčiekov	3.	Rozhovor
		VYV	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta – Mapa	4.	Rozhovor
		SJL	Diskusia, názor	4.	Diskusia,

					rozhovor
	Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.	ETV	Pravidlá podporujúce spolužitie v skupine	1.	Riešenie problémových úloh, zážitkové metódy
		ETV	Postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí	1.	Situačné metódy
		SJL	Precvičovanie a upevnenie písmen M, m.	1.	Situačná metóda
		MAT	Odčítanie celých desiatok, stoviek, tisícok k štvorciferným číslam	3.	Didaktické hry
		SJL	Hans Christian Andersen – Dievčatko so zápalkami	3.	Situačná metóda
		PVC	Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie Práca s elektronickou stavebnicou	4.	Rozhovor
	Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.	ETV	Poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti	1.	Diskusia
		ETV	Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch –Obraz	2.	Diskusia
		MAT	Slovné úlohy na porovnávanie	2.	Didaktické hry
		VLA	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje - Rodina	2.	Rozhovor
		MAT	Pripočítanie celých desiatok, stoviek, tisícok k štvorciferným číslam	3.	Skupinová práca
		SJL	Astrid Lindgrenová – Slávnosť u Pipi Dlhej Pančuchy	3.	Rozhovor, situačná metóda
	Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.	MAT	Numerácia v obore do 6	1.	Rozklad čísla pomocou euromincí
		MAT	Písanie číslice 4	1.	Názornosť
		MAT	Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného	1.	Názornosť, hra
		PVO	Voda	1.	Riadený

					rozhovor, názornosť
		MAT	Riešenie jednoduchých slovných úloh	2.	Didaktické hry
		PDA	Prečo sa vodou umývame? Prečo potrebujeme zdravú vodu?	2.	Diskusia
		SJL	Čítanie s porozumením – O troch grošoch – Tvorba otázok	2.	Hra v role
		MAT	Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát	3.	Rozhovor o hospodárnom nakupovaní
		PDA	Prečo u nás nie je púšť?	3.	Rozhovor, diskusia
		PVC	Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie	3.	Rozhovor
		SJL	Július Balco – Strigônska oblievačka	3.	Názornosť
		SJL	Čo vedeli už naši prarodičia	3.	Hra
		VLA	Rieky- dar života	3.	Riadený rozhovor
		PDA	Prečo je nebo modré? Zdroj elektrickej energie	4.	Rozhovor, diskusia
		PVC	Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie Práca s elektronickou stavebnicou	4.	Rozhovor, diskusia
		PDA	Prečo autá musia tankovať? Energia - formy, využitie	4.	Riadený rozhovor, práca s internetom
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.	MAT	Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 6	1.	Názornosť, hra
		MAT	Pojem čísla 10 Písanie čísla 10	1.	Názornosť
		MAT	Pripočítanie a odčítanie dvojciferného čísla bez prechodu cez základ 10	2.	Didaktické hry
		MAT	Zápis a čítanie štvorciferných čísel	3.	Interaktívne úlohy, rozhovor
		PDA	Prečo ryby nelietajú?	3.	Rozhovor
		SJL	Mária Ďuričková – Krásne a múdre sú	3.	Hra, rozhovor

			ľudové rozprávky		
		ETV	Rozvoj tvorivosti a iniciatívy- Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných probl.	4.	Zážitková metóda
		MAT	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie	4.	Didaktické hry
		ETV	Reálne a zobrazené vzory- Čitateľský návyk ako zdroj objavovania prosociálnych zdrojov	4.	Zážitková metóda
			Beseda s pracovníkom finančnej inštitúcie	4.	
	Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.	SJL	Čítanie s porozumením – O troch grošoch - Rozhovor	2.	Rozhovor, diskusia
		SJL	Vyvedenie písmena U, u, ú.	1.	Situačná metóda
		SJL	Opakovanie – vety – žiadosť o informáciu	2.	Skupinové kooperatívne metódy
		SJL	Písomné odovzdávanie informácií	3.	Rozhovor
		SJL	Inzerát	3.	Rozhovor
		IFV	Komunikácia prostredníctvom IKT- Internet	4.	Riadený rozhovor, rozprávanie
		IFV	Informácie okolo nás- Tvorba projektu	4.	Rozhovor, situačné metódy
		SJL	O televízii	4.	Situačné metódy
		SJL	Plagát	4.	Situačné metódy
	Kontrolovať osobné informácie.	SJL	Slušnosť v komunikácii – Súkromný list	2.	Rozhovor
		SJL	List	3.	Hra
		IFV	Komunikácia prostredníctvom IKT - Elektronická pošta	4.	Rozhovor, situačné metódy
	Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.	MAT	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie	3.	Rozhovor o nákupoch z reálnych finančných prostriedkov
		MAT	Jednoduché slovné úlohy	2.	Didaktické hry

		ETV	Riešenie konfliktov- výchova k zmierlivosti	3.	Rozhovor, situačné metódy
		SJL	Tomáš Janovic – Rozprávka o pánovi starostovi	3.	Didaktické hry
		SJL	Konvencia v ústnej komunikácii – Prosba, želanie	2.	Zážitkové metódy
	Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.				
	Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.	ETV	Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov - Návčik bezpečného správania v rizikových situáciách	3.	Rozhovor, situačné metódy
Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb.	Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.	ETV	Vzájomná úcta pri komunikácii	1.	Zážitková metóda
		ETV	Iniciatíva- Lož má krátke nohy	2.	Zážitková metóda
		SJL	Ospravedlnenie, poďakovanie, prosba	3.	Inšenačná metóda
		ETV	Tolerancia vo vzťahoch (čo nechceš, aby robili tebe, nerob ani ty iným)	4.	Rozhovor o potrebách
	Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.	MAT	Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10	1.	Názornosť, hra
		MAT	Riešenie slovných úloh	1.	Hranie rolí
		MAT	Zväčšovanie a zmenšovanie čísel po desiatkach, stovkách	3.	Rozhovor o potrebe nákupov
		MAT	Riešenie slovných úloh na násobenie	3.	Didaktické hry
		SJL	Opis predmetu	3.	RozhovorR
	Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady	SJL	O vianočnej mame	2.	Rozhovor

	z hľadiska uspokojovania životných potrieb.				
	Identifikovať zdroje osobných príjmov.	MAT	Číselná os od 0 do 20	1.	Manipulácia s predmetmi
		MAT	Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20	1.	Názornosť, hra
	Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.	MAT	Tvorba textov k numerickým príkladom	2.	Skupinová práca
		MAT	Slovné úlohy	3.	Rozhovor o zárobkoch a mýňaní
	Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.				
	Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.				
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	Vypracovať osobný finančný plán	MAT	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	4.	Práca s letákmi
		MAT	Tvorba textov k numerickým príkladom	2.	Skupinová práca, samostatná práca
		IFV	Informácie okolo nás – Tvorba projektu	4.	Diskusia, rozhovor
	Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.				
	Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.	MAT	Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh- Eurá a centy	4.	Insenačná metóda, rozhovor
	Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe.	MAT	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	4.	Rozhovor o porovnávaní cien a výhodných nákupoch
		MAT	Viac, menej, rovnako	1.	Metóda praktickej

					činnosti
		MAT	Pojem čísla 8	1.	Názornosť
		SJL	Tvrde spoluhlásky	2.	Inscenačná metóda
		MAT	Delenie pomocou sčítania	3.	Rozhovor o vytvorenie si finančnej rezervy
		SJL	Reklama	3.	Rozhovor o porovnávaní cien
	Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.	ETV	Rozvoj tvorivosti a iniciatívy- Osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i celé spoloč.	4.	Rozhovor, hľadanie informácií na internete
		ETV	Pomoc, darovanie, delenie sa	3.	Zážitková metóda
	Uvedomiť si účel a dôležitosť poslednej vôle.				
Úver a dlh	Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.	MAT	Komutatívnosť a asociatívna násobenia	3.	Rozhovor o vyváženosti príjmu a dlhu
	Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.				
	Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť.	MAT	Rozdeľovanie na skupiny s daným počtom Riešenie slovných úloh	4.	Rozhovor, hospodárenie s vreckovým
	Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.	VLA	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje - Obec	2.	Rozhovor, diskusia
Sporenie a investovanie	Diskutovať o tom ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.	MAT	Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh - Slovné úlohy na priamu úmernosť	4.	Diskusia, rozhovor o dôsledkoch neuváženeho mňania peňazí
		MAT	Slovné úlohy s kombinatorickou	4.	Didaktické hry

			motiváciou		
	Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.	MAT	Komutatívnosť a asociatívnosť násobenia pri výpočtoch- Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou	4.	Rozhovor o vhodnej investícii
		MAT	Násobenie a delenie v obore násobilky	4.	Didaktické hry
		MAT	Slovné úlohy na priamu úmernosť	4.	Diskusia, rozhovor o dôsledkoch neuváženého mňania peňazí
	Zhodnotiť investičné alternatívy	MAT	Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika)	4.	Didaktické hry
	Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.				
	Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.				
	Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.				
Riadenie rizika a poistenie	Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie				

V mesiaci máj sa uskutoční v ročníkoch 3. – 4. Projekt : Deň finančnej gramotnosti , ktorý bude zameraný na témy :

3. ročník - Človek vo sfére peňazí , Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca
4. ročník - Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí , Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, Sporenie a investovanie

V rámci **druhého stupňa** majú prierezový charakter tieto témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Ochrana života a zdravia

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vede ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: porozumel sebe a iným; optimálne usmerňoval vlastné správanie; osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce; nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce; získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií; rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo.

Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak: osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva; osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality; uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vede žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie; rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí; poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...); získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach; rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu; šetrne sa správal k prírodným zdrojom; aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy **Mediálna výchova** je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak: uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti; nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne; pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov; získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu; osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

S prierezovou témou **Multikultúrna výchova** úzko súvisí **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti; spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry; akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu; uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí; mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

K poznávaniu tradícií prispieva aj organizácia akcie „Slovenský deň“.

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar.

Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.

Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak: rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie; osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane; pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života; vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc; mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách; orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

Prierezové témy **realizujeme na úrovni nižšieho stredného** vzdelávania nasledovnými **viacerými formami** :

- ako integrovanú súčasť **vzdelávacieho obsahu rôznych oblastí vzdelávania** - sú rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov a následne zavedené do tematických výchovno-vzdelávacích plánov jednotlivých predmetov

- **formou kurzov** / plavecký kurz, lyžiarsky kurz, škola v prírode, poznávací pobyt , / . Plavecký kurz sa realizuje v trvaní 5 dní , v rozsahu 4 hodiny denne, 2 hodiny denne teoretickej prípravy, 2 hodiny denne praktická časť. Lyžiarsky kurz sa realizuje v trvaní 5 dní . Škola v prírode sa realizuje v trvaní 5 dní. Všetky menované aktivity sa realizujú na základe záujmu žiakov, po súhlase zákonných zástupcov a finančnej podpory zákonných zástupcov a RZ pri ZŠ v rámci SR a od školského roku 2015/2016 aj za finančnej podpory štátu.

- **formou účelových cvičení**

- **samostatným predmetom**

Ochrana života a zdravia :

- zabezpečuje prostredníctvom účelového cvičenia / OŽZ / v trvaní 10 hodín – 2 x 5 hodiny, 2 x ročne, formou minikurzov prvej pomoci a iných kurzov , ktoré zabezpečujú triedni učitelia, spravidla na jeseň a jar . Pred realizáciou vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 2 – 3 hodín , ktorého súčasťou je aj poučenie o BOZ pri menovaných aktivitách, v ročníkoch 5. – 9.

Environmentálna výchova :

- v 5., 6., 7., 8., 9. ročníku je prierezová téma začlenená a zapracovaná do učebných osnov jednotlivých predmetov.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra :

- v 5. až 8. ročníku je prierezová téma začlenená a zapracovaná do učebných osnov jednotlivých predmetov

Začlenenie prierezových tém zabezpečujú aj jednotliví koordinátori :

- koordinátor environmentálnej výchovy – environmentálna výchova

- koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu – výchova k manželstvu a rodičovstvu

- koordinátor ľudských práv

Ďalšie prierezové témy ISCED 2 sú začlenené a podrobne rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov na stupni nižšieho stredného vzdelávania . V priebehu vzdelávacieho procesu sa môžu meniť, dopĺňať a zapracovávať .

Plavecký výcvik realizujeme v rámci telesnej výchovy v prípade záujmu žiakov a za podpory rodičov, a to pre primárne vzdelávanie kurz základov plávania a pre nižšie stredné vzdelávanie minimálne 10- hodinový plavecký celok.

Lyžiarsky výcvik realizujeme v rámci telesnej výchovy a telesnej a športovej výchovy v trvaní 5 dní, v mesiacoch december – marec.

Školu v prírode a poznávacie pobyty realizujeme v prípade záujmu žiakov a ich zákonných zástupcov.

Učitelia 2. stupňa majú **finančnú gramotnosť** zapracovanú v jednotlivých predmetoch, v pláne triednických hodín i v plánoch PK.

Prehľad predmetov a učiva, kde sa dá využiť finančná gramotnosť.

Finančná gramotnosť pre žiakov 5. – 9. ročníka ZŠ

Téma	Čiastková kompetencia	Predmety	Názov učiva	Roč.	Metódy a formy
1. Človek vo sfére peňazí	Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.	TSV	Zabezpečenie živ. potrieb	5.-9.	Diskusia
		BIO	Vplyv peňazí Význam stavovcov v prírode a pre človeka. Ochrana stavovcov	7.	Metóda otázok a odpovedí, diskusia
		GEG	Obyvateľstvo Afriky	7.	Výklad, diskusia
		GEG	Obyvateľstvo Ázie	7.	Výklad, diskusia
		ETV	Etické aspekty vzťahu vo vlastnej rodine	7.	Diskusia, situačná metóda
		SJL	Zemský poklad	5.	Diskusia
		SJL	Zbojník Jurko	5.	Diskusia
		SJL	Mark Twain: Princ a bedár	6.	Demonštračná metóda
		SJL	Zuzanka Hraškovie	6.	Demonštračná metóda
		SJL	M.Kukučín: Z teplého hniezda	6.	Diskusia, rozhovor
		SJL	K.Peteraj: Mince na dne fontán	7.	Metóda otázok a odpovedí
		SJL	Príslovkové určenie	9.	
		DEJ	Ľudia v pohybe	6.	Situačná metóda,
		DEJ	Objavitelia a objavovaní	7.	riadený rozhovor, diskusia a diskusné hry
		DEJ	Slovenské vysťahovalectvo	8.	
	Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby	OBN	Obecná samospráva – budúcnosť obce, v ktorej žijem	6.	Diskusná, kooperatívna, samostatná a skupinová práca
OBN		Región, v ktorom žijem	6.	Diskusná, kooperatívna,	
OBN		Európska únia	6.	samostatná a skupinová práca	
OBN		Samospráva ako prvok občianskej participácie	7.		
OBN		Činnosť územnej obecnej samosprávy	8.	Diskusná, kooperatívna, samostatná a skupinová práca	
OBN	Právo na život, zdravie, vzdelanie a hru	8.			
OBN	Základné pojmy – potreby a statky	9.	Diskusia, diskusné hry		
	Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej	THD	Pomer ceny a kvality	5.	Výklad, rozhovor
		THD	Hospodárne	5.	Výklad, rozhovor

	vyjadrenia.		zaobchádzanie s predmetmi		
			Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok	6.	Výklad, rozhovor
			Profil absolventa	7.	Rozhovor
			Kalkulácia ceny	9.	Výklad, skupinová práca
		SJL	J. G. Tajovský – Do konca	7.	Situačná metóda
		SJL	Číslovky	7.	Riešenie problémových úloh
		INF	Poučenie o BOZ. Zásady správania sa v PC učebni	5.-9.	Riadený rozhovor
		MAT	Eurá, centy	5.	Frontálne vyučovanie, vysvetľovanie, rozhovor, riešenie úloh
		MAT	Počtové operácie s des. číslami	6.	Frontálne vyučovanie, vysvetľovanie, rozhovor, riešenie úloh
		OBN	Štátny rozpočet	9.	Zaokrúhľovanie súm, výhodnejší nákup Diskusia
		ANJ	Číslovky od 1-100 Práca s číslami	5.	Rozhovor na vyjadrenie ceny použitím čísloviek a meny Situačná metóda nácvik situácie v obchode
	Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.	SJL	Príslovia	6.	Diskusia
		SJL	Porekadlá	6.	Diskusia
		SJL	M.Figuli: Tri gaštanové kone	8.	Diskusia
		SJL	V. Ferko, Andrej Ferko – Ako divé husi	9.	Diskusia
		SJL	F. Hečko: Červené víno	9.	Diskusia
		SJL	J.G.Tajovský: Ženský zákon	9.	Demonštračná metóda
		AJ	Zoznam na nákup	6.	Práca vo dvojiciach, čo si môžeme dovoliť a čo nie. Diskusia
		DEJ	Práce- trest alebo radosť	5.	Situačná metóda,
			Detská práca	5.	riadený rozhovor,
			Ako sa žilo v stredoveku	5.	diskusia a diskusné hry.
			Kde sme bývali v minulosti a kde bývame dnes	5.	
		OBN	Sociálne a politické napätie v spoločnosti – vojny a terorizmus	7.	Diskusia, kooperatívna, samostatná a skupinová práca
			Formy vlády	7.	

			a politické režimy v štáte – právny štát		
			Formy vlády	8.	
	Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.	NEJ AJ	Mein taschenger (moje vreckové) Môj život Moja rodina	9. 7.	Diskusia, samostatná práca Skupinová metóda, metóda riešenia úloh a práca s IKT. Žiaci pracujú v skupinách. Vypracujú odhadové náklady v domácnosti na energiu, stravu.. a porovnávajú. Vyhľadajú na internete výdavky britských rodín.
		OBN	Ekonomika a ekonómia	9.	Diskusná, koperatívna
	Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne. Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	MAT MAT MAT MAT MAT FYZ BIO BIO BIO BIO BIO BIO CHE AJ AJ DEJ	Počítame s využitím kalkulačky Farebné čísla Štatistika Kladné a záporné čísla Lineárne rovnice Zdroje energie Rýchlosť pohybu Pestované rastliny v záhradách Pestované ovocné stromy a kry Význam drevín pre život organizmov Neživá príroda Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života Starostlivosť o životné prostredie Častice chemických látok Voda Vytváranie menu v reštaurácii Lod' slobody Ako sa žilo na úsvite	5. 5. 5. 8. 9. 8. 8. 6. 6. 5. 8. 9. 9. 7. 6. 9. 5.	Frontálne vyučovanie, dialóg, riešenie úloh so zameraním na sporenie, mňanie. Dlh -červené. Modré -mám peniaze. Frontálne vyučovanie, vysvetľovanie, dialóg, tvorba grafu – rodinný rozpočet Výhodnejší nákup Dialóg, brainstorming Metóda otázok a odpovedí, diskusia Metóda otázok a odpovedí, diskusia Výklad, práca v skupinách Výklad, práca s CD Výklad, diskusia Diskusia Diskusia Diskusia, rozhovor Projektová metóda Nácvik komunikačnej situácie v reštaurácii. Situačná metóda - príprava dovolenky Diskusia

	Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.	SJL	dejín Svetové hospodárstvo a nové usporiadanie štátov Zápas o každodenný chlieb Energie S cestovnou taškou	7. 9. 8. 8.	Diskusia Diskusia Brainstorming Diskusia, rozhovor
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.	SJL	Projekt	9.	Projektové vyučovanie Diskusia
		SJL	Vzťahy medzi slovami	7.	Riadený rozhovor
		INF	Licencie programov	9.	Riadený rozhovor
		DEJ	Civilizácie starého Orientu Kto žil v stredovekom štáte	6. 6.	Riadený rozhovor Rozhovor
		OBN	Občianske právo Trestné právo Ako sa stať podnikateľom	8. 8. 9.	Diskusia Diskusia Projektové vyučovanie
	Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.	SJL	E-mail Inzerát ,plagát Reklama	5.	Metóda otázok a odpovedí
		SJL	Oznámenie, reklama, interview	6.	Metóda otázok a odpovedí
		SJL	Charakteristika osoby – vnútorná	6.	Metóda otázok a odpovedí
		SJL	Publicistický štýl	9.	Metóda otázok a odpovedí
		BIO	Voda a jej okolie	5.	Výklad, práca s pracovnými listami
		BIO	Zložky potravy Premena látok a energie Zásady správnej výživy	7.	Výklad, diskusia
		BIO	Organogénne usadené horniny	8.	Výklad, diskusia
		BIO	Škodlivé vplyvy na zdravie človeka	9.	Výklad, brainstorming
		GEG	Metropoly Európy	8.	Výklad, brainstorming Diskusia Skupinová práca
		OBN	Občianske právo	8.	Riadený rozhovor
		OBN	Ochrana spotrebiteľa	9.	Diskusia, diskusné hry
		MAT	Štatistika – grafické znázornenie údajov	9.	Frontálne vyučovanie, vysvetľovanie, rozhovor, tvorba grafov -rodinný rozpočet
		AJ	Čas a miesta	7.	Projektová metóda.

	Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov uhl'ovodíkov	CHE CHE	Doprava Výnimočnosť atómu uhlíka. Alkány Chemicky čistá látka Chemické prvky, zlúčeniny	9. 9. 8. 8.	Projekt zameraný na výdavky navštívenej krajiny Projektové vyučovanie Diskusia Diskusia, rozhovor Rozhovor, výklad
	Kontrolovať osobné informácie.	SJL SJL INF	SMS, e-mail Prihláška Bezpečne na internete Informácie	5. 8. 5., 6. 6.	Situačná metóda Situačná metóda - príbehy Rozhovor
	Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.	INF DEJ OBN	Zostava PC, internet Zloženie PC, digitálny, skener Pamätne média Na ceste k Európskej únii Spotrebiteľ, spotreba	5. 6. 7. 9. 9.	Diskusia, samostatná práca Diskusia, diskusné hry diskusia
	Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach	SJL	Administratívny štýl	9.	Demonštračná metóda
	Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.	BIO BIO BIO	Rybárstvo a rybníkárstvo Chovateľsky významné vtáky Chovateľsky významné cicavce	6. 6. 6.	Výklad, diskusia Výklad, diskusia Výklad, diskusia, brainstorming
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb.	Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.	INF AJ SJL OBN	Zostava PC Školský výlet Argument, protiargument Pohyb obyvateľstva na Zemi, migrácia Rodinné právo Hospodárenie v domácnosti	5., 6. 6. 6. 7. 8. 9.	Situačná metóda Metóda riešenia problémov -ako si naplánovať výlet, urobiť rozpočet. Práca v skupinách Diskusia Diskusia Skupinová práca Kooperatívna metóda, diskusia
	Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.	2RJ OBN	Obchod Číslovky 1-100 Prázdniny, cestovanie Jedlo Odev Sťahovanie sa do nového bytu Základné ľudské práva	6.-7. 6. 6.-9. 7.-8. 7. 9. 7.	Diskusia Diskusia Rozhovor Diskusia Diskusia Diskusia

			a slobody Funkcie štátu Trhová ekonomika	8. 9.	Diskusná, kooperatívna, samostatná a skupinová práca
Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.	SJL SJL SJL GEG INF DEJ DEJ DEJ	Podstatné mená mužského rodu – vzor chlap Opakovanie zámen Úradný list USA – najvyspelejší štát sveta Excel – tabuľky Kultúra, veda a umenie v stredoveku Európa humanistov, filozofov a vedcov Škola – základ života	5. 6. 9. 9. 6. 7. 9.	Diskusia Výklad, diskusia Diskusia Metóda otázok a odpovedí Riadený rozhovor Projektová práca Diskusia a diskusné hry Diskusia a diskusné hry	
Identifikovať zdroje osobných príjmov. Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby	MAT OBN SJL	Finančná matematika Typy ekonomík Opakovanie	7.-8. 9. 9.	Rozhovor, riešenie úloh so zameraním na pôžičky, úvery, vklady, úroky: príjem, dane - Daň z príjmu. Frontálne vyučovanie, Rozhovor, zopakovanie pojmov diskusia	
Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.	HUV SJL	Mozart J.Alex: Čierne koráby	6. 8.	Ukážka z filmu Mozart, príp. citácia životopisu z knihy o Mozartovi Žiak hľadá informácie na internete o finančnom zabezpečení skladateľa Diskusia, rozhovor	
Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.	OBN	Hospodárenie podniku	9.	Diskusia, skupinová práca	

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	Vypracovať osobný finančný plán Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	MAT	Percentá	7.	Rozhovor, rodinný rozpočet
		BIO	Obilniny	5.	Výklad, práca s CD
		BIO	Olejniný a okopaniny	5.	Výklad, práca s CD
		BIO	Projektová práca	8.	Práca s IKT, prezentácia
		INF	Excel – práca s tabuľkami	7.	Projektová práca-nákup
		MAT	Kladné a záporné čísla	8.	Skupinová práca
		CHE	Relaxné reakcie, opakovanie	8.	Projektové vyučovanie
		ANJ	Oblečenie a móda Koľko oblečenie stojí	5.	Diskusia na tému, čo potrebujeme kúpiť, platenia v hotovosti, šekom, kartou
	AJ	Dojednávame schôdzku	9.	Diskusie, diskusné hry, obhajovanie svojich postojov	
	Vypracovať osobný finančný plán	OBN	Osobné financie	9.	Projektová práca
	Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.	AJ	Platobné prostriedky „coins“ „banknotes“	8.	Diskusia „pair work“- práca vo dvojiciach brainstorming
	Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe.	RUJ	V obchode	6.-8.	Výklad, diskusia
		MAT	Desatinné čísla	9.	Rozhovor, vysvetľovanie
		NEJ	Potulky po obchodoch	9.	Diskusia, rozhovor
		INF	Internetový vyhľad. Internetový obchod	6.	Projektová práca
		GEG	Cestovný ruch	9.	
		SJL	Za jednorazové obaly platíme dva razy	8.	Situačná metóda
		SJL	Anna zo zeleného domu	8.	Skupinová práca
		SJL	Prvé víťazstvo hypermarketov	8.	
		OBN	Trhový mechanizmus	9.	
			Základné ekonomické otázky	9.	
			Popísať spôsob používania rôznych metód platenia	9.	Diskusná, kooperatívna, samostatná, skupinová práca
			Vplyv reklamy na spotrebiteľa	9.	
	Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.	OBN	Participácia v širšom spoločenskom prostredí	7.	Diskusia
	Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti	BIO	Projektová práca	9.	Práca s IKT, prezentácia
	Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca	GEG	Južná Európa	8.	Výklad, diskusia

	a rodiny	GEG	Hospodárstvo	9.	Výklad, metóda otázok a odpovedí, diskusia
5. Úver a dlh	Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.	GEG	Obyvateľstvo Európy	8.	Výklad, brainstorming
	Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť.	GEG	Stredná Amerika	6.	Výklad, metóda otázok a odpovedí, diskusia
		GEG	Južná Amerika	6.	Výklad, metóda otázok a odpovedí, diskusia
		AJ	Poskytnutie rady	9.	Brainstorming
6. Sporenie a investovanie	Vysvetliť akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov	VYV	Škola v galérii	5.-7.	Rozhovor, výklad, exkurzia
	Diskutovať o tom ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.	ETV	Ekonomické cnosti, sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť	7.-9.	Zážitková, situačná, inscenačná metóda, riešenie problémových úloh
		ETV	Solidarita, pomoc slabším	8.	
		AJ	Layla a jej prvý deň v škole	7.	Diskusia na tému ako chodím do školy, peši, autom, vlakom- žiaci uvedú koľko peňazí stojí ich cesta do školy, ako by mohli usporiť a čo by si za to kúpili
		OBN	Peniaze a funkcie peňazí	9.	Rozhovor
	Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov. Prečo investovať. Potreba sporenia	AJ	Použitie „night“-môžem „can“-viem	8.	diskusia
	Zhodnotiť investičné alternatívy	AJ	Príbeh peňazí	9.	Didaktické hry
		OBN	Banky a sporiteľne	9.	Beseda, diskusia
	Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	TSV	Úrazové poistenie	5.-9.	Diskusia
		OBN	Poisťovne a druhy poistenia	9.	Beseda, diskusia

7. Riadenie rizika a poistenie	Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu	BIO	Význam opornej a pohybovej sústavy	7.	Metóda otázok a odpovedí, diskusia
		BIO	Poškodenia zraku a sluchu	7.	Výklad, diskusia
		BIO	Životný štýl	7.	Metóda otázok a odpovedí, diskusia
		BIO	Zemetrasenie	8.	Výklad, diskusia, metóda otázok a odpovedí
		BIO	Sopečná činnosť	8.	Výklad, práca s CD, diskusia
		CHE	Chemické reakcie	9.	Rozhovor, výklad
		CHE	Významné kyseliny	8.	Diskusia, rozhovor
		CHE	Hasenie hasiacich látok	7.	Rozhovor, diskusia
	Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	GEG	Ohnivé miesta na Zemi	5.	Výklad, diskusia
	Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, úrazového a životného poistenia	GEG	Zemetrasenia	5.	Výklad, práca s CD
		GEG	Činnosť vody a vetra	5.	Výklad, práca s CD

C ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní.

Veľmi osvedčenou formou je blokové vyučovanie. Nasledujúce stratégie práce učiteľa sú spoločné vo všetkých vyučovacích predmetoch. Ich cieľom je viesť žiakov k dosiahnutiu kľúčových kompetencií.

Organizačné formy vyučovania:

Organizačná forma vyučovania je **časová jednotka** zameraná na realizovanie obsahu vyučovania a výchovnovzdelávacích cieľov, pričom sa uplatňujú a využívajú viaceré výchovnovzdelávacie metódy a prostriedky, rešpektujú sa didaktické zásady a je v nej interakcia medzi učiteľom a žiakom.

Organizačná forma nie je len vyučovacia hodina, ale aj vychádzka, výlet, exkurzia a pod.

K najzakladanejším hromadným organizačným formám vyučovania v škole patrí vyučovacia hodina. Vyučovacie hodiny môžu mať rôzne zameranie, a preto hovoríme o hodinách z týchto hľadísk:

Z hľadiska metodického postupu. Sem patria hodiny: základná, zvláštne typy hodín, hodina filmovej projekcie, hodina besedy, hodina práce s knihou, ale aj hodina – exkurzia alebo vychádzka, hodina v laboratóriu, na školskom pozemku a pod.

Z hľadiska obsahu vyučovania. Sem možno zaradiť všetky hodiny podľa predmetov, ktoré obsahuje učebný plán konkrétnej školy (hodiny matematického vyučovania, jazykového vyučovania, hudobnej výchovy atď).

Vyučovacia hodina

Vyučovacia hodina je relatívne uzavretá jednotka vyučovacieho procesu, ktorá sa skladá z viacerých častí článkov tvoriacich štruktúru vyučovacej hodiny. Najčastejšie sa uplatňuje nasledovná štruktúra:

- organizačná časť hodiny,
- kontrola domácej úlohy,
- opakovanie učiva (môže i nemusí byť spojené s hodnotením),
- vytváranie nových vedomostí, zručností, návykov (viacerými metódami).
- opakovanie a upevňovanie prebratého učiva (viacerými metódami a v nových zmenených situáciách,
- uloženie domácej úlohy,
- krátke zhodnotenie práce,
- záver vyučovacej hodiny.

Hodina, ktorá má takúto štruktúru, sa nazýva hodina základného typu, rovnocenné názvy sú klasická, zmiešaná, kombinovaná.

Ak však učiteľ plní so žiakmi len jednu didaktickú funkciu, hovoríme o zvláštnom type vyučovacej hodiny, napr. hodina osvojovania nových vedomostí, hodina opakovania a upevňovania učiva, hodina využívania vedomostí a zručností v praxi, hodina skúšania a hodnotenia vedomostí žiakov a pod.

Vychádzka – umožňuje žiakovi poznávať predmety a javy, ktoré sú v blízkosti školy. Ich bezprostredné pozorovanie a poznávanie prispieva k vytváraniu správnych predstáv a vedomostí. Je spravidla časovo kratšia – do parku, k rybníku a pod.

Exkurzia – plní tie isté úlohy ako vychádzka. Je ju však potrebné pripravovať s väčším časovým predstihom. Podľa zamerania poznáme exkurzie: historické, vlastivedné, zemepisné, do výrobných podnikov.

Vychádzka i exkurzia môžu byť zamerané monotematicky alebo môžu mať charakter komplexnosti (pozorovanie viacerých predmetov, javov, z viacerých odborov). Vychádzka i exkurzia majú veľký vzdelávací účinok. Okrem didaktickej hodnoty majú i veľkú výchovnú hodnotu – formovanie vzťahu k prírode, k jej ochrane, poznávanie práce atď. Aby vychádzka a exkurzia splnili vzdelávacie a výchovné ciele, je potrebné:

Dôkladná príprava učiteľa – vytýčenie cieľa, výber metód, preskúmanie miesta, prípadná príprava sprievodcu a pod.

Dôkladná príprava žiakov – musia poznať ciele pozorovania, význam, prípadne rozdelenie do skupín, poučenie o správaní sa, aby nedošlo k úrazu atď.

Počas vlastnej exkurzie, vychádzky – využívať vhodné vysvetľovanie, upriamovať pozornosť žiakov na podstatu pozorovaných predmetov a javov, pôsobiť na žiakov výchovne, dbať na bezpečnosť a pod.

Využitie vychádzky a exkurzie – slúži k overovaniu získaných poznatkov, učiteľ overuje, čo si žiaci zapamätali, nejasnosti a nepresnosti odstraňuje vysvetľovaním alebo inými metódami, v ďalšej učebnej činnosti žiaci pracujú s materiálom, ktorý získali

Výlet – sa uskutočňuje na konci školského roka. Okrem oddychovo-rekreačného charakteru má významné vzdelávacie a výchovné ciele. Tie spočívajú v tom, že umožňuje žiakom poznať tie obsahy učiva, ktoré nie sú dostupné počas školského roka. Výlet treba plánovať tak, aby žiaci neboli „presýtení“ množstvom pozorovaní. Na druhej strane treba zdôrazniť, aby bol výlet využitý z hľadiska viacerých predmetov.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Motivačné metódy:

- úvodné – motivačný rozhovor, rozprávanie, demonštrácia,
- priebežné – odmena, aktualizácia obsahu, podnecovanie žiakov, uvádzanie príkladov z praxe.

Expozičné: metódy prvotného oboznámenia žiakov s učivom

- priame, monologické – prednáška, rozprávanie, vysvetľovanie, inštruktáž,
- sprostredkovanie názoru – demonštračné – práca so spätným projektom,
- hra – didaktické hry,
- ilustračné – kresba,
- metóda samostatnej práce- práca s knihou, samoštúdium,
- mimovoľné učenie.

Fixačné metódy – opakovanie vedomostí – ústne, písomné, domáca úloha

1) Diagnostické a hodnotiace – skúšky písomné, ústne, testy

2) Špecifické metódy vyučovania

- metóda viacnásobného opakovania,
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie,
- metóda nadmerného zvýraznenia inštrukčnými médiami – audiovizuálne,
- metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácie,
- metóda optimálneho kódovania,
- metóda intenzívnej spätnej väzby,
- metóda pozitívneho posilňovania,
- metóda individuálneho prístupu.

Na hodinách etickej výchovy i na hodinách literatúry sa najčastejšie používajú:

1. dialóg a diskusia
2. zážitkové metódy: hra, dramatizácia, hranie rolí
3. učenie posilňovaním žiaduceho správania
4. učenie disciplinovaním

Motivačné metódy:

- úvodné – motivačný rozhovor, rozprávanie,
- priebežné – odmena, podnecovanie žiakov, uvádzanie príkladov z praxe.

Aktivizačné metódy:

Kooperatívne vyučovanie

Problémové vyučovanie

Reálna skúsenosť – transfer

Senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne)

Projektové vyučovanie

Vyučovanie s podporou IKT

D VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

KONTROLA A HODNOTENIE ŽIAKOV

Rozhodujúcim prostriedkom, ktorý ovplyvňuje pozitívne alebo negatívne klímu školy je aj spôsob diagnostikovania žiakov, čiže spätná väzba, kontrola, hodnotenie procesu vzdelávania a výchovy. Hodnotenie má nastať čo najskôr po výkone žiaka.

Žiakov budeme hodnotiť z troch hľadísk. Z hľadiska **kritérií** (porovnanie s očakávanými výkonmi/, **z hľadiska individuálneho** (sledovať vlastný vývoj žiaka v určitej oblasti/, **z hľadiska sociálneho** (porovnávanie s ostatnými/. Základným cieľom hodnotenia je poskytnúť spätnú väzbu žiakovi. Žiak prostredníctvom hodnotenia získava informácie o tom, ako daný problém zvláda, v čom sa zlepšil, v čom sú jeho možnosti zlepšenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia je žiakovo sebahodnotenie i hodnotenie od iných spolužiakov, napr. pri kooperatívnom vyučovaní. Účasť žiakov na hodnotiacom procese je podmienkou získavania schopnosti hodnotiť seba samého a hodnotiť iných.

Hodnotenie žiakov je **kombinované** – klasifikácia známku je doplnená slovným hodnotením. Pri hodnotení uplatňuje učiteľ objektívny prístup, primeranú náročnosť a pedagogický takt. Na začiatku hodnotiaceho obdobia oboznámi učiteľ žiakov s pravidlami hodnotenia, vysvetlí im svoje požiadavky. O hodnotení si vedie učiteľ presné záznamy. Hodnotenie má dve formy – písomnú a ústnu. Písomne je informovaný žiak a zákonný zástupca prostredníctvom žiackej knižky, ústne je žiak hodnotený počas vyučovania a zákonný zástupca je o tomto hodnotení informovaný na konzultáciách či triednych schôdkach. O výsledkoch hodnotenia informuje učiteľ tiež triedneho učiteľa, vedenie školy

je informované na pedagogickej rade štvrťročne. Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získava učiteľ hlavne sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka, sústavným sledovaním jeho výkonov a pripravenosti na vyučovanie, rôznymi skúškami, kontrolnými prácami, analýzou výsledkov činnosti žiaka, konzultáciami s inými učiteľmi, rozhovormi so žiakom a jeho zákonným zástupcom. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania, klasifikovať len prebraté a precvičené učivo, používať päť klasifikačných stupňov, písomné práce včas oznamovať, aby žiaci mali dostatok času sa pripraviť. Hodnotenie musí byť adresné a učiteľ sa obracia k tomu, komu je určené.

Formy hodnotenia

- sebahodnotenie žiaka,
- klasifikačné stupne,
- verbálne hodnotenie (slovné),
- neverbálne hodnotenie (slovom, pohybom, posunkom, mimikou vyjadrujúcou súhlas či nesúhlas)

V 1. až 9. ročníku základnej školy budeme u žiakov rozvíjať kritické hodnotiace myslenie, ich názor, postoj na určité skutočnosti, rozvoj tvorivosti, budeme využívať hodnotenie žiaka sebou samým, spolužiakom, učiteľom. Žiaci si tak budú postupne osvojovať kritéria hodnotenia, pričom sa bude zlepšovať vzťah medzi učiteľom a žiakom, bude sa odbúraváť pocit nespravodlivého hodnotenia.

Slovné hodnotenie

Slovné hodnotenie ponúka širšiu škálu hodnotenia ako čísla 1 až 5.

- poskytuje presnejšiu informáciu o žiakovej práci, o celej jeho práci, nie iba o výsledku,
- toto hodnotenie sleduje aj pokrok žiaka, nápravu chýb, zlepšenie sa v určitých činnostiach vzhľadom na možnosti žiaka,
- slovné hodnotenie umožňuje zažiť úspech aj slabšieho žiaka.

Pri slovnom hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a predpokladov. Hodnotíme teda jeho snahu a pokrok.

Stupne hodnotenia pri klasifikácii

Klasifikácia prebieha v 1. až 9. ročníku na základnej škole podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy č.22/2011. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje **priebežné a súhrnné hodnotenie**. Priebežné sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka a má hlavne motivačný

charakter. Súhrnné hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa spravidla uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí v danom predmete. V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Pri priebežnom hodnotení učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Pri súhrnnom hodnotení objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Prospech žiaka sa v 1. – 9. ročníku klasifikuje v jednotlivých vyučovacích predmetoch týmito stupňami:

- 1 - výborný
- 2 - chválitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatočný
- 5 - nedostatočný

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet. Hodnotí sa kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie.

V 1. -9. ročníku sa povinne klasifikujú predmety: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, prírodoveda, vlastiveda, prvouka, pracovné vyučovanie, dejepis, geografia, občianska náuka, matematika, biológia a informatika, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, technická výchova. Predmet etická výchova v alternácii s náboženskou výchovou sa neklasifikuje. Slovné hodnotenie žiaka na vysvedčení i v katalógovom liste sa vyjadří slovom absolvoval(a) / neabsolvoval (a) za každý predmet.

Celkové hodnotenie sa uvádza na vysvedčení stupňami:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospel

Hodnotenie a klasifikácia správania

Kritériom na hodnotenie a klasifikáciu správania je dodržiavanie pravidiel správania (školského poriadku) a vnútorného poriadku školy počas klasifikačného obdobia. Učitelia využívajú pritom najmä pozitívnu motiváciu. Hodnotenie a klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Udelenie 2.,3. a 4. stupňa zo správania sa odôvodní

v triednom výkaze. Každá základná škola má povinnosť vypracovať si vlastný vnútorný poriadok školy zahrňujúci práva a povinnosti žiakov. Pri ich tvorbe je potrebné mať na zreteli dodržiavanie Dohody o právach dieťaťa. Každý žiak a jeho zákonný zástupca majú právo poznať tieto predpisy.

Výchovné opatrenia

Pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin, za dlhodobú úspešnú prácu a korektné vzťahy medzi spolužiakmi. Návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia sa zaznamenávajú do triednych výkazov, môžu sa zverejniť ako príloha k vysvedčeniu. Opatrenie na posilnenie disciplíny žiakov sa ukladá za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku. Toto opatrenie predchádza spravidla zníženiu stupňa zo správania.

Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z týchto opatrení :**napomenutie** od triedneho učiteľa, **pokarhanie** od triedneho učiteľa, **pokarhanie** od riaditeľa školy. O udelení opatrenia informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka, opatrenie sa zaznamená do triedneho výkazu.

KONTROLA A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY

Hodnotenie zamestnancov je jednou z najdôležitejších a súčasne najzložitejších činností vedenia školy. Má veľký význam, najmä preto, že pravidelné hodnotenie pedagogických zamestnancov pomáha ich spoznávať z pracovnej i mimoškolskej stránky.

V zásade môžeme vychádzať zo 4 skupín kritérií:

- predpoklady pre prácu – úroveň znalostí, zručností, pracovných metód, organizačných schopností,
- postoje k práci – pracovná morálka, záujem, iniciatíva, miera nových podnetov, nápadov,
- výsledky práce – kvantitatívne či kvalitatívne hodnotenie podľa charakteru činností,
- sociálna úroveň – vzťah k ľuďom, miera konfliktov či pomoci, miera stotožňovania sa s cieľmi.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú pridávať na základe: pozorovania (hospitácie), rozhovoru, výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.), sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa, hodnotenia výsledkov pedagogických

zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod., hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.

Formy a prostriedky vnútroškolskej kontroly:

- priama hospitačná činnosť na vyučovacích hodinách
- kontrola pedagogickej dokumentácie /úroveň jej vedenia, vecnosť a správnosť zápisov/
- rozbor žiackych písomných prác
- účasť na zasadnutiach PK
- kontrola interiéru a areálu školy, kontrola dodržiavania zásad BOZP a PO
- kontrola pedagogického dozoru nad žiakmi
- riadené rozhovory so žiakmi, rodičmi, vyučujúcimi a ostatnými zamestnancami školy

Zameranie kontrolnej činnosti

Priamu hospitačnú činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese zamerať na :

- začínajúcich učiteľov a rovnomerne rozložiť na všetky predmety a triedy,
- v súlade s dlhodobými cieľmi školy sledovať predovšetkým prácu v oblasti výučby cudzích jazykov a IKT,
- úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v predmetoch vyučovaných neodborne.

Kontrolnú činnosť ďalej zamerať na : prípravu žiakov na predmetové súťaže a olympiády, dodržiavanie predpísanej pedagogickej dokumentácie, využívanie nových foriem a metód práce, využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky vo vyučovacom procese, rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov na vyučovacích hodinách, úroveň ústneho a písomného prejavu žiakov, stav telesnej a fyzickej zdatnosti žiakov, úroveň komunikácie na vyučovacích hodinách.

Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila,
- posúdenie toho, ako škola splňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme:

- podmienky na vzdelávanie žiakov,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klímu školy.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach ,
- SWOT analýza.

Autoevalvácia školy je nevyhnutnou podmienkou plánovania a zefektívňovania výchovno-vzdelávacieho procesu v škole. Evalvácia prebieha hlavne v týchto oblastiach:

- súlad realizovaného vzdelávacieho programu so školským vzdelávacím programom, kvalita vzdelávania a výchovného pôsobenia,
- individuálne vzdelávacie potreby,
- hodnotenie žiakov,
- spolupráca s rodičmi, so športovými klubmi ...,
- klíma školy,
- práca učiteľov a spolupráca,
- práca vedenia školy,
- materiálne, technické, ekonomické a hygienické podmienky,
- vnímanie školy okolím a prezentácia školy.

Evalvačné nástroje sú rôzne, napr. dotazník, anketa, testovanie, analýza dokumentácie, konzultácie, porady, diskusia, brainstorming, workshopy, pozorovanie atď. Hlavným cieľom autoevalvácie je jednoznačné zhodnotenie stavu, keď získané informácie sú východiskom ďalšieho plánovania a realizácia takých krokov, ktoré povedú k zlepšeniu či k zefektívneniu daného stavu.

POŽIADAVKY NA PROFESIJNÝ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH A OSTATNÝCH ZAMESTNANCOV

Základná škola sa člení na 1. stupeň (1. – 4. ročník), 2. stupeň (5. – 9. ročník) a školský klub detí. Pedagogický zbor je zložený z riaditeľa školy, 2 zástupcov, 14 učiteľov na I. stupni, 20 učiteľov na II. stupni, zo školského psychológa, 7 vychovávateľiek v školskom klube a 7 vyučujúcich náboženskú výchovu. Vekovo je zbor rôznorodý – od mladých učiteľov až po skúsených pedagógov. Učitelia majú dostatok skúseností a schopností uplatňovať

progresívne metódy a formy vo vyučovaní. Na II. stupni pracujú učitelia v 4 predmetových komisiách, vrátane zástupkyne riaditeľa školy, na prvom stupni pracuje MZ pre 1.a 2.ročník a MZ pre 3. a 4.ročník. Požiadavky jednotlivých učiteľov na kontinuálne vzdelávanie vyplývajú z ich zaradenia do jednotlivých kariérnych stupňov. Potreba individuálneho, a tým pádom aj kolektívneho odborného rastu sa javí ako dominantná úloha školského zariadenia, pričom je deklarovaná snaha rešpektovať individuálne potreby a možnosti konkrétneho zamestnanca. Učitelia sa zúčastňujú priebežne vzdelávacích programov a jednodňových podujatí organizovaných MPC – Košice a MPC stredisko v Prešove.

Učitelia potrebujú porovnávať svoju činnosť s novými poznatkami z teórie, rozširovať svoju profesionalitu, rozvíjať tvorivosť formou vzdelávacích aktivít. Škola vypracováva ročné plány kontinuálneho vzdelávania na jednotlivé kalendárne roky , pričom vychádzame z potrieb školy a plánu aktivít, úloh a cieľov na konkrétny školský rok ako aj potrieb a požiadaviek jednotlivých pedagogických zamestnancov školy. Legislatívnymi východiskami ročného plánu profesijného rozvoja sú predovšetkým:

- zákon 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov,
- zákon č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 568/2009 o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhláška MŠ SR o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- ďalšie súvisiace aktuálne predpisy a novelizácie spomínaných zákonov

Ciele profesijného rozvoja

Profesijný rozvoj je proces

- a) prehľbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesijných kompetencií,
- b) získavania profesijných kompetencií na výkon špecializovaných činností alebo na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca,
- c) získavania profesijných kompetencií vyššieho kariérového stupňa,
- d) overovania profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa,

- e) získavania vzdelania na splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon ďalšej pracovnej činnosti alebo
- f) využívania a hodnotenia získaných profesijných kompetencií.

Vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov sa organizuje ako :

Kvalifikačné vzdelávanie

Cieľom kvalifikačného vzdelávania je získanie vzdelania, ktorým pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec v príslušnom stupni vyžadovaného vzdelania získa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti

- a) v príslušnej kategórii a podkategórii pedagogického zamestnanca,
- b) v ďalšej kategórii pedagogického zamestnanca,
- c) vyučovaním ďalších aprobačných predmetov,
- d) v ďalšej podkategórii kategórie učiteľ,
- e) v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, ak ide o vzdelávanie pedagogického zamestnanca s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa,
- f) v ďalšej kategórii odborného zamestnanca,
- g) v triedach a školách pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Funkčné vzdelávanie

Cieľom funkčného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na výkon funkcie riaditeľa a na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca a vedúceho odborného zamestnanca.

Špecializačné vzdelávanie zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie. Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca.

Adaptačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré

nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia.

Inovačné vzdelávanie

Cieľom inovačného vzdelávania je

- a) prehĺbenie, rozšírenie a inovácia profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca alebo
- b) uplatnenie najnovších poznatkov alebo skúseností z praxe vo výchove a vzdelávaní.

E INOVOVANÝ UČEBNÝ PLÁN

Inovovaný učebný plán pre 1. – 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník Primárne vzdelávanie					Ročník Nižšie stredné vzdelávanie					
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
		Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	9	8	8	34	5	5	4	5
	Anglický jazyk	1	1	3	3	8	5	4	4	4	3	20
	Nem.jazyk/Ruský jazyk								2	2	2	6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	5	4	17	5	5	4	4	5	23
	Informatika	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a príroda	Prvouka	1	2			3						
	Prírodoveda			1	2	3						
	Fyzika							2	1	2	2	7
	Chémia								2	2	1	5
	Biológia						2	1	2	1	1	7,5
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			1	2	3						
	Dejepis						1	2	1	1	3	8
	Geografia						2	2	2	1	1	8,5
	Občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1	2						
	Technika						1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	4
	Hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
Spolu povinná časť		20	20	23	25	88	24	25	26	27	25	127
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny		2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	19
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	146

POZNÁMKY

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa

podmienok školy. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.

2. Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.

3. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.

a. vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;

b. vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy.

4. V 7. - 9. ročníku si každý žiak vyberá jeden z voliteľných predmetov : druhý cudzí jazyk, alternatívne predmety k druhému cudziemu jazyku .

Škola povinne ponúka z rámca voliteľných hodín žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk nemecký jazyk alebo ruský jazyk, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne v alternácii s 1 hodinou športovej prípravy a 1 hodinou konverzácie v anglickom jazyku. Alternatívne predmety k druhému cudziemu jazyku sa delia podľa záujmu žiakov od 7. do 9. ročníka, spravidla s počtom najviac 17 žiakov v skupine, pričom je možné spájať žiakov z tried z toho istého ročníka

5. Nemecký jazyk alebo ruský jazyk 7. – 9.ročníku sa bude vyučovať za podmienky, ak sa z dvoch tried prihlási na NEJ alebo RUJ aspoň 12 žiakov.

6. Na vyučovanie predmetu etická výchova a náboženská výchova možno na 2. stupni spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať tak skupiny s počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka

7. Na vyučovanie predmetu anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny spravidla s počtom najviac žiakov 17 /podľa podmienok školy/.

8. Na predmete telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25 .Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.

9. Na vyučovanie predmetu informatiky možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny najviac s počtom 17 žiakov

10. Na vyučovanie predmetu technika možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny spravidla s počtom najviac žiakov 17, pričom daný predmet možno vyučovať v 2 – hodinových blokoch

11. Pri vyučovaní matematiky a slovenského jazyka možno aspoň raz týždenne v každom ročníku vyučovať v dvojhodinovom bloku.

12. V prvom ročníku je možné vyučovať slovenský jazyk v bloku 3 x krát týždenne.

13. Vyučovanie anglického jazyka v prvom a druhom ročníku bude prebiehať bez delenia žiakov do skupín.